

**ความคิดเห็นของคณะกรรมการ
ว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ
บ
ต่อการรายงานของประเทศไทย**

จัดแปลโดย แนวร่วมเพื่อความก้าวหน้าของผู้หญิง
แปลโดย เสาวนีย์ จิตรีน
ชื่นสุข อาศัยธรรมกุล และ อุษา เลิศศรีสันทัต
บรรณาธิการ

**คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี
สมัยประชุมที่ 34
16 มกราคม - 3 กุมภาพันธ์ 2549**

**สรุปความคิดเห็นของคณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี:
ประเทศไทย**

1. คณะกรรมการได้พิจารณารายงานฉบับที่ 4 และ 5 ร่วมกัน
ในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 709 และ 710 ณ วันที่ 20 มกราคม 2549
คำถามและประเด็นต่างๆ คณะกรรมการได้บรรจุไว้ในเอกสาร

CEDAW/C/THA/Q/4-5

ส่วนคำชี้แจงของประเทศไทยในประเด็นคำถามต่างๆ อยู่ในเอกสาร

CEDAW/C/THA/Q/4-5/Add.1

อารัมภบท

2. คณะกรรมการชื่นชมรายงานฉบับที่ 4 และ 5 ของรัฐภาคีหรือประเทศสมาชิก
ที่ได้เตรียมรายงานตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
และชื่นชมต่อคำชี้แจงของรัฐภาคี
ที่มีต่อประเด็นและคำถามทั้งหลายที่คณะทำงานแห่งคณะกรรมการนี้ตั้งขึ้นก่อนส
สมัยประชุม รวมไปถึง
การให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าด้วยการปฏิบัติตามอนุสัญญาด้วยการให้ปากคำอย่างตรง
ไปตรงมา

3. คณะกรรมการขึ้นชมคณะผู้แทนระดับสูงจากรัฐภาควิ
นำโดยรัฐมนตรีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
รวมทั้งผู้แทนซึ่งเป็นผู้ชำนาญการด้านต่างๆ
ที่ครอบคลุมโดยอนุสัญญาจากหลายหน่วยงาน
คณะกรรมการซาบซึ่งในเปิดเผยและจริงจังในการสนทนาที่สร้างสรรค์ระห
ว่างคณะผู้แทนและสมาชิกทั้งหมดของคณะกรรมการ

4.
คณะกรรมการขึ้นชมรัฐภาควิในการที่ได้ลงสัตยาบันในพิธีสารเพิ่มเติมที่มีต่ออนุส
ญญานี้ ในปี 2543

บทบัญญัติแห่งอนุสัญญา

5.
คณะกรรมการแสดงความยินดีต่อการดำเนินมาตรการต่างๆของรัฐภาควิในการต่อ
สู้กับขบวนการค้าหญิงและเด็ก หญิง
โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักเกณฑ์ของนโยบายระดับชาติและแผนการป้องกันและขจัด
การค้าหญิงและเด็กหญิงทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
รวมถึงถึงการก่อตั้งศูนย์ปฏิบัติการการค้ามนุษย์แห่งกระทรวงการพัฒนาสังคมแล
ความมั่นคงของมนุษย์และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่ง
ชาติ

6. คณะกรรมการมีความยินดีที่ได้รับทราบการแก้ไขพระราชบัญญัตินามสกุล
ในปี 2548 ที่ให้สิทธิแก่สตรีที่สมรสแล้วสามารถเลือกใช้นามสกุลได้

7. ยิ่งกว่านั้น คณะกรรมการยินดีที่ได้ทราบว่า การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่
ข้าราชการระดับสูงในทุกกระทรวง ทบวง กรม
เป็นไปโดยยึดหลักความเสมอภาคระหว่างเพศ
ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ

8.

คณะกรรมการขึ้นชมรัฐภาคีที่ได้ตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขึ้นเพื่อเป็นกลไกในการปกป้องสิทธิมนุษยชน

9. ยิ่งกว่านั้น

คณะกรรมการยังมีความขึ้นชมรัฐภาคีในความพยายามที่จะนำเอามาตรการพิเศษชั่วคราวมาใช้

เพื่อให้บรรลุดุลยภาพระหว่างเพศในองค์ประกอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

ข้อกังวลและข้อเสนอแนะสำคัญ

10. ระลึกถึงว่า

เป็นพันธะของรัฐภาคีในการที่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามวัตถุประสงค์และหลักการทั้งหลาย

ในทัศนะของคณะกรรมการ ความกังวลและข้อเสนอแนะต่างๆ

ที่ปรากฏในสรุปความคิดเห็นปัจจุบัน

รัฐภาคีจำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ตั้งแต่บัดนี้ไปจนกระทั่งถึงการนำเสนอรายงานฉบับต่อไป ฉะนั้น

คณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีให้ความสำคัญแก่ประเด็นทั้งหลายในการปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญา และรายงานมาตรการต่างๆ ที่ใช้

รวมทั้งผลที่ได้รับในรายงานฉบับต่อไป

คณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีส่งรายงานสรุปความคิดเห็นปัจจุบันต่อรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

และต่อรัฐสภาทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันแก่การปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้อย่างเต็มที่

11. คณะกรรมการยังคงหวังไว้ว่า รัฐภาคียังขอสงวนไม่ผูกพันตามอนุสัญญาข้อ

16 แห่งอนุสัญญานี้ คณะกรรมการขอให้รัฐภาคีพิจารณาความจริงที่ว่า

การสงวนอนุสัญญาข้อที่ 16 ขัดต่อวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์แห่งอนุสัญญา

12.

คณะกรรมการเร่งรัดให้รัฐภาคีใช้ความพยายามอย่างเร่งด่วนในการยกเลิกข้อสงวนอนุสัญญาข้อที่ 16 ภายในกรอบระยะเวลาอันแน่นอน

13. คณะกรรมการยังคงกังวลว่า

บทบัญญัติและกฎหมายที่เลือกปฏิบัติทั้งหลายในระบบนิติบัญญัติของรัฐภาคี ยังไม่ได้รับการแก้ไข เพื่อให้อนุสัญญาและบทบัญญัติต่างๆ มีผลบังคับใช้อย่างเต็มที่

14. คณะกรรมการเสนอแนะว่าให้ รัฐภาคีพิจารณาทบทวนบทบัญญัติทั้งหมด เพื่อให้สอดคล้องอย่างเต็มที่ต่อบทบัญญัติทั้งหลายแห่งอนุสัญญา คณะกรรมการชี้ว่า เป็นพันธกรณีของประเทศสมาชิกที่จะให้หลักประกันว่า อนุสัญญานี้ ปฏิบัติได้อย่างเต็มที่ในระบบนิติบัญญัติของประเทศสมาชิก

15. คณะกรรมการมีความกังวลว่า ถึงแม้มาตรา 30

ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้การรับรองสิทธิอันเท่าเทียมกันระหว่างสตรีและบุรุษ

แต่ยังไม่มีบทบัญญัติที่ระบุค่านิยมของการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ที่สอดคล้องกับข้อที่ 1 แห่งอนุสัญญานี้

ในการที่จะห้ามไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

16.

คณะกรรมการกระตุ้นให้รัฐภาคีบรรจุงานที่สมบูรณ์ของการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทั้งโดยตรงและ โดยอ้อมไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งชาติ

หรือในกฎหมายว่าด้วยความเท่าเทียมทางเพศที่กำลังยกร่างอยู่ในปัจจุบัน

ให้สอดคล้องกับอนุสัญญาข้อที่ 1 แห่งอนุสัญญานี้ นอกจากนี้

คณะกรรมการขอเรียกร้องให้รัฐภาคีจัดการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับอนุสัญญานี้

และพิธีสารเพิ่มเติม ให้แก่ นักกฎหมาย ทนายความ ผู้พิพากษา

และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมาย

และเพื่อพัฒนาศักยภาพของสตรีในการอ้างสิทธิอันพึงมีพึงได้ทั้งหมด

17. พร้อมๆ กับความพึงพอใจว่า

การจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นให้แก่สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2546 คณะกรรมการยังคงหวังไว้มว่า การปรับเปลี่ยนให้กลไกแห่งชาติเพื่อความก้าวหน้าของสตรี ขึ้นกับสำนักนายกรัฐมนตรีไปขึ้นกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจทำให้อำนาจหน้าที่ของกลไกระดับชาติในการที่จะดำเนินการเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและประสานงานกับภาคส่วนต่างๆ มีประสิทธิภาพน้อยลง

18.

คณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีทำการประเมินกลไกระดับชาติเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของสตรีในเชิงลึกว่าได้รับผลจากการปฏิรูประบบราชการที่ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพน้อยลงหรือไม่ รวมทั้งประเมินผลกลไกทางสถาบันต่างๆ อาทิ ส่วนประสานงานเพื่อความเสมอภาคหญิงชาย แผนแม่บทว่าด้วยความเสมอภาคทางเพศและแนวทางการปฏิบัติงานตามนโยบายของข้าราชการพลเรือนในด้านความเสมอภาคทางเพศ บนพื้นฐานของการประเมินผลดังกล่าว รัฐภาคีจะต้องดำเนินการปรับปรุงตามที่จำเป็นเพื่อเป็นหลักประกันว่าจะมีกลไกทางสถาบันที่เข้มแข็งพอที่จะส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ

19. คณะกรรมการแสดงความกังวลว่า

บทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติยังคงปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการหมั้น การแต่งงานและการหย่าร้าง ในการนี้ คณะกรรมการตั้งข้อสังเกตด้วยความกังวลว่า คู่หมั้นฝ่ายบุรุษอาจเรียกค่าเสียหายจากบุรุษใดๆ ที่มีความสัมพันธ์ทางเพศหรือข่มขืนหรือพยายามจะข่มขืนคู่หมั้นของตน ในขณะที่คู่หมั้นฝ่ายสตรีไม่ได้รับสิทธิดังกล่าว เช่นเดียวกับในกรณีการแต่งงาน บุรุษใดๆ มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็กหญิงอายุมากกว่า 13 ปี แต่ต่ำกว่า 15 ปีโดยความยินยอมของเด็กเองหรือพ่อแม่ของเด็กหญิงนั้น อาจแต่งงานกับเด็กหญิงนั้นได้โดยไม่ต้องถูกดำเนินการทางกฎหมาย ในด้านการหย่าร้าง คณะกรรมการมีความกังวลในข้อที่ว่า การมีชู้ของฝ่ายภรรยาเป็นองค์ประกอบในการหย่าร้างได้

ในขณะที่ฝ่ายสามีอาจมีความสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงใดๆ ก็ได้ แต่ภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมายจะฟ้องหย่าได้ก็ต่อเมื่อสามารถพิสูจน์ได้ว่าสามีเลี้ยงดูและยกย่องหญิงอื่นในฐานะภรรยา นอกจากนี้คณะกรรมการยังมีความกังวลในกรณีที่ สตรีจะแต่งงานใหม่ได้จะต้องให้ผ่านระยะเวลา 310 วันไปก่อน คณะกรรมการเห็นว่าเป็นการตั้งข้อจำกัดที่ไม่จำเป็นต่อสิทธิทั้งหลายของสตรี

20.

คณะกรรมการเร่งรัดให้รัฐภาคีเร่งให้มีการปฏิรูปพระราชบัญญัติครอบครัวเพื่อที่จะขจัดบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนที่เกี่ยวกับการหมั้น การแต่งงานและการหย่าร้าง เพื่อที่จะให้ทั้งสตรีและบุรุษสามารถได้รับสิทธิและพันธะทางกฎหมายอย่างเดี๋ยวกัน

21. คณะกรรมการแสดงความกังวลว่า แม้อัตราสมรส 2540

จะยอมให้บางกลุ่มได้รับสิทธิที่ดีกว่า

แต่ก็ยังไม่มีบทบัญญัติใดที่เป็นมาตรการพิเศษชั่วคราวเพื่อยกระดับความเสมอภาคของสตรีในทางพฤตินัยได้รับการบรรจุไว้ในกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ เลย เป็นผลให้ยังไม่มีการนำมาตรการใดๆ

มาใช้เพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมของสตรีในระดับการตัดสินใจให้เท่าเทียมกับบุรุษ

ทั้งนี้ยกเว้นการเลือกกรรมการในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

22.

คณะกรรมการเร่งรัดให้รัฐภาคนำมาตรการพิเศษชั่วคราวทั้งหลายที่สอดคล้องกับบทบัญญัติข้อ 4 (1) แห่งอนุสัญญาฯ และข้อเสนอแนะทั่วไปข้อ 25 ของคณะกรรมการมาใช้โดยไม่ชักช้า

เพื่อเพิ่มความเสมอภาคของสตรีในทางพฤตินัยให้เท่าเทียมบุรุษในทุกๆ

ด้านเป็นจริงมากขึ้น คณะกรรมการเสนอแนะด้วยว่า

ให้รัฐภาครวมเอาบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการพิเศษชั่วคราวทั้งหลายนี้ไว้ในพระราชบัญญัติความเท่าเทียมทางเพศ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจทั้งหลาย

23. คณะกรรมการยังคงกังวลอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับ ความรุนแรงต่อเด็กหญิงและสตรีที่ยังมีอยู่อย่างมากมาย ในขณะที่มีความยินดีต่อ “ร่างพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขความรุนแรงในครอบครัว” คณะกรรมการยังคงกังวลเกี่ยวกับบทลงโทษที่ไม่เพียงพอต่อผู้กระทำผิดที่ปรากฏ อยู่ในร่างพระราชบัญญัตินี้ นอกจากนี้ คณะกรรมการตั้งข้อสังเกตด้วยความกังวลว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวเน้นการไกล่เกลี่ยปรองดองและความเป็นเอกภาพของครอบครัวมากเกินไปจนทำลายสิทธิของสตรีที่จะมีชีวิตอยู่โดยปราศจากความรุนแรง ยิ่งไปกว่านั้น คณะกรรมการกังวลว่า คำจำกัดความของการข่มขืน ตามมาตรา 276 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ถูกจำกัดอยู่แต่เพียงความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างบุรุษกับสตรีที่ไม่ใช่ภรรยา ดังนั้นจึงเท่ากับการยินยอมให้สามีข่มขืนภรรยาได้โดยไม่ต้องรับโทษใดๆ

24. คณะกรรมการเร่งรัดให้รัฐภาคียอมให้ความสนใจอย่างสำคัญต่อการนำเอามาตรการทั้งหลายมาใช้อย่างกว้างขวางในการรับมือกับความรุนแรงต่อสตรีและเด็กหญิง เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะทั่วไปของคณะกรรมการข้อ 19 ว่าด้วยความรุนแรงต่อสตรี และคำประกาศว่าด้วยความรุนแรงต่อสตรีของสหประชาชาติ คณะกรรมการกระตุ้นให้รัฐภาคีดำเนินการอย่างเร่งด่วนให้ “ร่างพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขความรุนแรงในครอบครัว” เสร็จสมบูรณ์และบังคับใช้ รวมทั้งให้หลักประกันว่าสตรีและเด็กหญิงทั้งหลายที่ตกเป็นเหยื่อแห่งความรุนแรงจะเข้าถึงมาตรการต่างๆ ในการแก้ไขและการปกป้องจากความรุนแรงได้โดยง่าย อีกทั้งให้หลักประกันด้วยว่า ผู้กระทำความผิดจะถูกดำเนินการตามกฎหมายและลงโทษอย่างจริงจัง นอกจากนี้ คณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีแก้ไขค่านิยมของการข่มขืนในประมวลกฎหมาย

ายอาญาโดยไม่ยกเว้นการข่มขืนระหว่างสามีภรรยา
อีกทั้งยังเป็นความผิดทางอาญาด้วย คณะกรรมการเสนอว่า
การให้มีการอบรมว่าด้วยความละเอียดอ่อนด้านเพศสถานะให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ด้านตุลาการ
ผู้ให้บริการด้านสุขภาพอนามัยและครู
เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลายมีความอ่อนไหวต่อความรุนแรงต่อสตรีในทุกรูปแบบและสามารถตอบสนองต่อปัญหาต่างๆ
อย่างเหมาะสมและเพียงพอ นอกจากนี้
คณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการต่างๆ
ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงทัศนคติทั้งหลายทางสังคม
วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ที่เอื้อให้เกิดความรุนแรงต่อสตรี

25. คณะกรรมการแสดงความกังวลถึง
ทัศนคติทั้งหลายที่ยังฝังแน่นเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของสตรี
และบุรุษทั้งในครอบครัวและสังคม
ทัศนคติเหล่านี้ทำให้สถานภาพทางสังคมของสตรีเสื่อมทรามลง
ปรากฏเป็นอุปสรรคอย่างสำคัญในการบังคับใช้อนุสัญญานี้
ทั้งยังเป็นสาเหตุสำคัญของฐานะที่เสียเปรียบของสตรีในหลายด้าน
ทั้งในตลาดแรงงาน ชีวิตทางการเมืองและทางสาธารณะ

26.
คณะกรรมการกระตุ้นให้รัฐภาคีทำแผนและส่งเสริมโครงการยกระดับความรู้ต่างๆ อย่างกว้างขวาง
ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจที่ดีขึ้นและสนับสนุนความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ
ในทุกระดับของสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติข้อ 2 (f) และข้อ 5 (a)
แห่งอนุสัญญานี้
ความพยายามทั้งหลายควรมุ่งไปที่การเปลี่ยนแปลงแบบแผนทัศนคติและบรรทัด
ฐานดั้งเดิมเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบและบทบาททั้งหมดของสตรีและบุรุษทั้ง
ในครอบครัวและสังคม
รวมไปถึงการให้การสนับสนุนทางสังคมเพื่อที่จะให้ความเสมอภาคทางเพศแข็งแกร่งขึ้น นอกจากนี้ คณะกรรมการแนะนำด้วยว่า
โครงการเพื่อส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ที่ปรากฏอยู่ทั้งหลายของกระทรวงยุติธรรม
สมควรถูกใช้เพื่อส่งเสริมสิทธิสตรีไปสู่ความเสมอภาคด้วย

27.

ขณะที่คณะกรรมการมีความยินดีกับมาตรการทางนิติบัญญัติและนโยบายทั้งหลาย
ที่ได้นำมาใช้รับมือกับขบวนการค้ามนุษย์

คณะกรรมการก็ยังคงมีความกังวลเกี่ยวกับขบวนการค้าและการหาประโยชน์จาก
หญิงและเด็กที่ยังคงเป็นปัญหาฝังแน่นอยู่ในประเทศไทย นอกจากนี้
คณะกรรมการยังคงมีความกังวลเกี่ยวกับปรากฏการณ์การท่องเที่ยวทางเพศ

28.

คณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีเร่งนำร่างพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบ
ปรามการค้ามนุษย์มาใช้ และ ให้หลักประกันว่าผู้ฝ่าฝืนจะถูกลงโทษ
รวมทั้งประกันว่าเหยื่อทั้งหลายจะได้รับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม
นอกจากนี้คณะกรรมการเสนอแนะด้วยว่ารัฐภาคีให้ความสนใจกับสาเหตุสำคัญ
ของการค้ามนุษย์โดยการเพิ่มความพยายามส่งเสริมสถานภาพทางเศรษฐกิจของ
สตรีให้ดีขึ้น

ด้วยวิธีนั้นจะขจัดความอ่อนแอที่จะถูกเอารัดเอาเปรียบและจากนักค้ามนุษย์
รวมถึงมาตรการทั้งหลายที่จะกอบกู้ฐานะและความมั่นคงทางสังคมของสตรีแล
เด็กหญิงที่ตกเป็นเหยื่อของการเอารัดเอาเปรียบและการค้ามนุษย์

คณะกรรมการเรียกร้องรัฐภาคีด้วยว่า

ให้ส่งเสริมมาตรการทั้งหลายเพื่อรับมือกับการท่องเที่ยวทางเพศ

รวมทั้งแสวงหาความร่วมมือกับประเทศต้นทางของนักท่องเที่ยวเหล่านั้น

29. คณะกรรมการตั้งข้อสังเกตด้วยความกังวลว่า

การมีส่วนร่วมของสตรีในชีวิตสาธารณะและในระดับการตัดสินใจ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาผู้แทนราษฎร

วุฒิสภาและสภาในระดับท้องถิ่นรวมทั้งระดับสากลยังอยู่ในระดับที่ต่ำ

30. คณะกรรมการเสนอแนะว่า

ให้รัฐภาคีนำเอาและส่งเสริมให้มีมาตรการพิเศษชั่วคราวทั้งหลาย

เพื่อที่จะเพิ่มจำนวนของสตรีในระดับการตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

สร้างเกณฑ์มาตรฐานและตารางเวลา
และพิจารณาการใช้ระบบสัดส่วนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว
คณะกรรมการขอรับรองด้วยว่าให้รัฐภาคีสนับสนุนให้พรรคการเมืองต่างๆ
ใช้ระบบสัดส่วนดังกล่าวแล้ว
คณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีส่งเสริมโครงการฝึกอบรมและเพิ่มความรู้ทั้ง
หลายเพื่อยกระดับความสำคัญของการมีส่วนร่วมของสตรีในการตัดสินใจในทุก
ระดับ รวมทั้งในระดับสากลด้วย และสร้างสรรค์เงื่อนไขทั้งหลายที่มีศักยภาพ
ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสตรีดังกล่าว
คณะกรรมการยังเสนอแนะด้วยว่า
ให้รัฐภาคีพัฒนาการเก็บรวบรวมข้อมูลว่าด้วยการมีส่วนร่วมของสตรีในทาง
การเมืองและชีวิตสาธารณะ ให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น

31. คณะกรรมการตั้งข้อสังเกตด้วยความกังวลว่า
บทบัญญัติหลายข้อในพระราชบัญญัติสัญชาติที่กล่าวถึงในรายงานยังเลือกปฏิบัติ
ต่อหญิงไทยที่แต่งงานกับชายต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
คณะกรรมการกังวลในประเด็นที่ว่า
ชายไทยอาจขยายฐานะความเป็นพลเมืองให้แก่ภรรยาชาวต่างชาติของตนได้
ชายไทยที่แต่งงานกับหญิงไทยไม่จำเป็นต้องอาศัยอยู่ในประเทศไทยต่อเนื่องกัน
มากกว่า 5 ปีเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญชาติไทย

32.
คณะกรรมการเร่งรัดให้รัฐภาคีแก้ไขกฎหมายว่าด้วยสัญชาติเพื่อให้สอดคล้องกับ
บทบัญญัติข้อ 9 แห่งอนุสัญญานี้

33.
คณะกรรมการยังคงกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ของสตรีชนบทและชาวเขาเผ่าต่าง
ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการขาดการเข้าถึงโภชนาการ การอนามัย
บริการสาธารณสุข การศึกษาและกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ทั้งปวง

34.
คณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีให้ความสนใจความต้องการทั้งปวงของสตรีชน

บทและชาวเขาเผ่าต่างๆ อย่างเร่งด่วนและกว้างขวาง และหามาตรการต่างๆ เพื่อประกันว่า สตรีชนบทและชาวเขาสามารถเข้าถึงโภชนาการ การอนามัย การบริการสาธารณสุข การศึกษาและกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ทั้งปวงอย่างเต็มที่และเพียงพอ

35.

คณะกรรมการกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ของสตรีมุสลิมในภาคใต้ของไทยที่ขาด การเข้าถึงการศึกษา ความมั่นคงทางสังคม บริการด้านสุขภาพและโอกาสทางเศรษฐกิจทั้งปวง รวมทั้งถูกบังคับให้แต่งงานตั้งแต่ยังเยาว์เนื่องจากบรรทัดฐานทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ คณะกรรมการยังกังวลด้วยว่า ความไม่สงบในภาคใต้ปัจจุบันนี้ซ้ำเติมสถานการณ์ดังกล่าวให้เลวร้ายลงไปอีก

36. ขณะที่ชื่นชมรัฐภาคีในความตั้งใจจริงที่จะนำมาซึ่งความสงบสุขในภาคใต้ และให้การเยียวยาแก่ครอบครัวของผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตในเหตุการณ์ความไม่สงบนี้ คณะกรรมการเสนอแนะให้รัฐภาคีให้หลักประกันว่า สตรีทั้งหมดในภาคใต้สามารถเข้าถึง บริการสาธารณสุข ความมั่นคงทางสังคม ทรัพยากรทางเศรษฐกิจทั้งหลาย และโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งการฝึกอบรมทางทักษะต่างๆ เพื่อให้พวกเขาสามารถสร้างชีวิตใหม่ได้ นอกจากนี้ คณะกรรมการเร่งรัดรัฐภาคีให้เพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กหญิงเพื่อลดการแต่งงานตั้งแต่ยังเยาว์ด้วย

37.

ขณะที่คณะกรรมการยินดีกับความพยายามของรัฐภาคีที่ให้สัญชาติแก่ชาวเขาเผ่าต่างๆ ถึงร้อยละ 80 และรับรองคนพลัดถิ่น 140,000 คน คณะกรรมการยังคงกังวลเกี่ยวกับ ความซับซ้อนของกระบวนการได้รับสัญชาติของสตรีชาวเขา นอกจากนี้ยังกังวลด้วยว่า ผู้ลี้ภัยสตรีจำนวนมากไม่ได้รับสถานภาพทางกฎหมายในรัฐภาคี

38. คณะกรรมการเร่งรัดให้รัฐภาคี หามาตรการต่างๆ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนในการได้รับสัญชาติของสตรีชาวเขารวมทั้งให้ความสนใจกับการทุจริตในรูปแบบต่างๆ ของเจ้าหน้าที่รัฐที่รับผิดชอบการพิจารณาการขอสัญชาติ คณะกรรมการยังเรียกร้องด้วยว่าให้รัฐภาคีดำเนินการต่างๆ ที่จะให้หลักประกันว่า ผู้ลี้ภัยสตรีสามารถได้รับสถานภาพทางกฎหมาย

39. คณะกรรมการยังคงกังวลเกี่ยวกับการขาดหรือการใช้เครื่องคุมกำเนิดที่ไม่เพียงพอซึ่งนำไปสู่การทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย และห่วงใยด้วยว่าสตรียังคงแบกรับภาระความรับผิดชอบพื้นฐานในการวางแผนครอบครัว ดังอุทาหรณ์จากอัตราการใช้ถุงยางอนามัยที่ต่ำและจำนวนการทำหมันของบุรุษกับสตรีโดยเปรียบเทียบ

40. คณะกรรมการเสนอแนะให้รัฐภาคีสร้างความเข้มแข็งให้การดำเนินการโครงการและนโยบายต่างๆ ที่มุ่งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการสาธารณสุขแก่สตรี รวมทั้งบริการอื่นๆ เพื่อลดความต้องการเข้าไปใช้บริการทำแท้งเถื่อนของสตรี คณะกรรมการเร่งรัดให้รัฐภาคีจัดให้มีโครงการเพศศึกษาและอนามัยเจริญพันธุ์สำหรับสตรี บุรุษและวัยรุ่น เพื่อที่จะส่งเสริมพฤติกรรมทางเพศที่รับผิดชอบ รวมทั้งเพิ่มความพยายามต่างๆ ในการส่งเสริมการทำหมันชาย

41. คณะกรรมการยังคงมีความกังวลเกี่ยวกับอัตราการติดเชื้อเอชไอวี/โรคเอดส์ที่สูงในหมู่สตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีที่อยู่ในการค้าประเวณี

42. คณะกรรมการเสนออย่างแข็งขันให้รัฐภาคีเพิ่มความพยายามในการป้องกันและรับมือกับเชื้อเอชไอวี/โรคเอดส์ และปรับปรุงการเผยแพร่ข้อสนเทศเกี่ยวกับความเสี่ยงและหนทางการแพร่เชื้อ นอกจากนี้คณะกรรมการยังเสนอด้วยว่าให้รัฐภาคี บรรจุน้ำนมต่างๆ

ด้านเพศสถานะไว้ในนโยบายและโครงการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอชไอ อวี/โรคเอดส์ HIV/AIDS

43.

คณะกรรมการเสียใจที่ขาดข้อมูลแบบแยกเพศที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติหลายข้อ
แห่งอนุสัญญาฯนี้

44.

คณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีจัดหาข้อมูลแบบแยกเพศให้เพียงพอในรายงาน
ฉบับต่อไป

เพื่อที่จะได้เห็นภาพความก้าวหน้าที่ชัดเจนและอุปสรรคที่ยังปรากฏในการปฏิบัติ
ให้เป็นไปตามบทบัญญัติทั้งปวงแห่งอนุสัญญาฯนี้

รวมไปถึงการประเมินผลการใช้มาตรการต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

45. คณะกรรมการเร่งรัดให้รัฐภาคียอมรับการแก้ไขบทบัญญัติข้อ 20 (1)

แห่งอนุสัญญาฯนี้ ว่าด้วยเวลาประชุมของคณะกรรมการ

ให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

46. ในการที่รัฐภาคีดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาฯนี้

คณะกรรมการเร่งรัดให้รัฐภาคีใช้ประโยชน์จากอย่างเต็มที่จากปฏิญญาและแผน
ปฏิบัติการจากปักกิ่ง ซึ่งส่งเสริมบทบัญญัติทั้งหลายแห่งอนุสัญญาฯนี้

และคณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีรายงานเรื่องนี้ในรายงานฉบับต่อไปด้วย

47. คณะกรรมการย้ำด้วยว่า

การดำเนินการให้เป็นไปตามอนุสัญญาฯนี้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำ
เป็นในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

คณะกรรมการจึงเรียกร้องให้รัฐภาคี

นำแง่มุมทั้งหลายด้านเพศสถานะและสิ่งที่สะท้อนไว้อย่างชัดเจนในบทบัญญัติทั้ง
ปวงแห่งอนุสัญญาฯนี้ไปรวมไว้ในความพยายามทั้งปวงที่มุ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

การพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

และคณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีรายงานเรื่องนี้ในรายงานฉบับต่อไปด้วย

48. คณะกรรมการสังเกตว่า การเข้าร่วมเป็นภาคีของรัฐทั้งหลายใน 7

สนธิสัญญาสำคัญว่าด้วยสิทธิมนุษยชน¹ ได้ช่วยส่งเสริมให้สตรีได้รับประโยชน์จากสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพพื้นฐานในทุกด้านของชีวิต ดังนั้น

คณะกรรมการขอกระตุ้นให้รัฐบาลไทยพิจารณาการให้สัตยาบันในสนธิสัญญาทั้งหลายที่ประเทศไทยยังไม่ได้เข้าร่วมเป็นภาคี กล่าวคือ อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและความทารุณอื่นๆ

การปฏิบัติและการลงโทษที่ไร้มนุษยธรรมและลดทอนความเป็นมนุษย์; และอนุสัญญาว่าด้วยการปกป้องสิทธิของแรงงานอพยพและครอบครัว

49.

คณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีทำการเผยแพร่สรุปความคิดเห็นของคณะกรรมการอย่างกว้างขวาง เพื่อที่จะให้ประชาชน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักการเมือง สมาชิกสภา และองค์กรด้านสตรีและสิทธิมนุษยชนทั้งปวง ได้รับทราบขั้นตอนทั้งหลายที่ได้ดำเนินการเพื่อเป็นหลักประกันแก่ความเสมอภาคของสตรีทั้งในทางพฤตินัยและนิตินัย

รวมไปถึงขั้นตอนต่อไปที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น

คณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีทำการเผยแพร่ข้อสนเทศทั้งหลายต่อไปนี้ อนุสัญญานี้และพิธีสารเพิ่มเติม ปฏิญญาและแผนปฏิบัติการจากปักกิ่ง

รวมทั้งผลการประชุมสมัชชาทั่วไป สมัยประชุมพิเศษที่ 23 ว่าด้วย “สตรี 2000:

ความเสมอภาคทางเพศ การพัฒนาและสันติภาพในศตวรรษที่ 21”

โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อองค์กรด้านสตรีและสิทธิมนุษยชนทั้งปวง

¹ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเหยียดผิวทุกรูปแบบ

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ

อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและความทารุณอื่นๆ

การปฏิบัติและการลงโทษที่ไร้มนุษยธรรมและลดทอนความเป็นมนุษย์ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และอนุสัญญาว่าด้วยการปกป้องสิทธิของแรงงานอพยพและครอบครัว

50.

คณะกรรมการเรียกร้องให้รัฐภาคีตอบสนองต่อข้อกังวลทั้งปวงที่ได้แสดงไว้ในสรุปความคิดเห็นปัจจุบันนี้ ในรายงานฉบับต่อไปภายใต้บทบัญญัติข้อ 18 แห่งอนุสัญญาฯนี้ คณะกรรมการขอให้รัฐภาคีส่งรายงานฉบับที่ 6 ซึ่งมีกำหนดส่งในเดือนกันยายน 2549 และรายงานฉบับที่ 7 ซึ่งมีกำหนดส่งในเดือนกันยายน 2553 ทั้งนี้ให้ส่งเป็นฉบับรวมในปี 2553